

Uvod

I danas postoje mimoilaženja oko toga gde treba svrstati porodicu: u društvenu osnovu ili nadgradnju društva. Neki teoretičari smatraju da porodica pripada ekonomskoj osnovi društva, dok je drugi pak svrstavaju u društvenu nadgradnju i to u pravno politički deo nadgradnje. Po nekim teoretičarima opet porodica spada samo u biološke grupe. Najprihvatljivije je shvatanje da je porodica deo ekonomske osnove društva i isto tako toliki deo društvene nadgradnje. Kao posebna socijalna grupa je jedinstven društveno-organizovani okvir u kome se rešavaju raznovrsni procesi: biološki, ekonomski i edukativno-kulturni. Porodica služi za održanje vrste ali je ona istovremeno i ekonomska skupina. U njoj se obavlja funkcija nabave i trošenje sredstava za život, što znači da je ona proizvođačkopotrošačka grupa. Ona je i edukativna skupina ili grupa, što znači da se u njoj odvija odgoj podmlatka u: fizičkom, moralnom i materijalnom pogledu. Što se tiče nastanka i razvoja porodice, i oko toga pitanja postoje različita shvatanja. Po jednim ona je prastanica društva, a to znači da je najstarije jezgro iz kojeg su se razvili i rod i pleme. Takvo shvatanje imamo kod antičkih filozofa. Drugo shvatanje je da je porodica društvoekonomska kategorija koja nije postojala na najnižem stupnju razvoja ljudskog društva. Ovo shvatanje je preovladavalo u nauci. U svom delu "Drevno društvo" Morgan smatra da je porodica u svom razvoju prošla sledeće faze: promiskulitet, porodica krvnog srodstva, porodica punalua, porodica parova i monogamna porodica. Druga podela je Engelsova koji smatra da je porodica u svom razvoju prošla tri faze: za divljaštvo grupni brak, za varvarstvo brak parova i za civilizaciju monogamija dopunjena brakolomstvom i prostitucijom. Morgan smatra da je promiskulitet takav oblik porodice gde još nisu izdiferencirani bračni odnosi već postoji sloboda polnih odnosa. Porodica krvnog srodstva je takva porodica gde postoje bračne grupe podeljene po generacijama. Na ovom stupnju iz polnih odnosa su isključni roditelji i deca, a to znači da su braća i sestre međusobno muževi i žene. Porodica punalua je u stvari forma grupnog braka. Iz bračnih odnosa isključuju se sada braća i sestre i to je brak koji se ne zasniva na krvnom srodstvu. Suština braka je što su sestre jednog gensa zajedničke žene braći drugog gensa. Iz ovog oblika porodice vremenom se razvija porodica parova. Tako još uvijek grupa muževa ima grupu zajedničkih žena,

Seminarski rad Brak i porodica

2

vremenom jedan muž počinje imati jednu glavnu ženu, kao i žena jednog glavnog muža. Tako se postepeno potiskuje grupni brak i stvara porodica parova. Tek ovde se javlja klica porodice u pravom smislu reči što vodi ka stvaranju monogamne porodice. Osnova monogamne porodice je ekonomska moć. Sa aspekta uloge i položaja majke i oca u istorijskom razvoju oblika razlikuju se dve osnovne faze: matrijarhat i patrijarhat. U matrijarhatu glavnu ulogu i najveći ugled ima majka, a u patrijarhatu otac. Osnovni i najrasprostranjeniji oblik porodice danas je tzv. individualna monogamna porodica. Međutim, u različitim delovima sveta i danas egzistiraju različiti oblici porodice.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com